

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hidasné dr. Cziegler Mária ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálat**a (1116 Budapest, Hauszmann Alajos utca 1.) alperes ellen kárpótlási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 29. napján kelt 5.K.35.258/2009/2. számú ítélete ellen a felperes 3. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes néhai édesapját, ... 1942-ben munkaszolgálatra hívták be, majd a keleti magyar hadműveleti területre került, ahol 1943-ban ismeretlen körülmények között eltűnt, feltehetőleg meghalt.

Az alperes 5613705-3. számú határozatával elutasította a felperes személyi kárpótlás iránti kérelmét. Döntését az életüktől és a szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitásáról és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény 1.

§-ára hivatkozással azzal indokolta, hogy az elszenvedett sérelem nem tartozik a kárpótlásra jogosító esetek közé.

A határozat bírósági felülvizsgálata, kárpótlás iránti kérelmének teljesítése iránt a felperes terjesztett elő keresetet, melyet az elsőfokú bíróság azzal az indokkal utasított el, hogy a határozat megváltoztatásának feltételei nem állnak fenn, mert a felperes által benyújtott okiratok csupán az eltűnés idejére vonatkozóan tartalmaznak adatot, azok alapján a halál ténye csak feltételezhető. A kárpótlási jogosultságot megalapozó körülményt, a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkényének eredményeként bekövetkezett életvesztést a rendelkezésre álló adatok alapján feltételezni sem lehet. A felperes által hivatkozott ok-okozati összefüggés nem közvetlen, még akkor sem, ha a munkaszolgálatra politikai akaratot tükröző állami intézkedés alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen annak megváltoztatása és kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala iránt a felperes élt fellebbezéssel. Azzal érvelt, hogy hitelt érdemlően bizonyította édesapja munkaszolgálat során bekövetkezett halálát, amely kétségkívül a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye eredményeként jött létre. A munkaszolgálatra behívás ténye a politikai akaratot közvetlenül tükrözte, a munkaszolgálat és a halál között ok-okozati összefüggés áll fenn, mivel édesapja egészséges volt, szervi betegsége nem volt, az átlagos életkort tekintve, nem 42 éves korban szokott az ilyen ember meghalni.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, költség igényt nem terjesztett elő. Azzal érvelt, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint önmagában a munkaszolgálatra történő behívás nem valósítja meg a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkényét, ahhoz a közvetlen és tevőleges magatartást is igazolni kell, mely a perbeli esetben nem történt meg.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az általa helyesen ismertetett jogszabályi rendelkezések alapján helytállóan állapította meg, hogy a felperesnek - az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére - a sérelem elszenvedésének tényét nem sikerült bizonyítania, és a fellebbezésben foglaltak sem alkalmasak ezzel ellentétes álláspont kialakítására. A sérelem elszenvedésére vonatkozóan a rendelkezésre álló adatok alapján mindössze az volt egyértelműen megállapítható, hogy a felperes néhai édesapját munkaszolgálatra hívták be, ennek során Alekszejovkában eltűnt, feltehetőleg meghalt. Ez a feltételezés azonban nem ad alapot a kérelem teljesítésére, mert a Legfelsőbb Bíróság 1/2002. Közigazgatási Jogegységi Határozata értelmében az élet elvesztésért az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1997. évi XXIX. törvénnyel módosított 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) 2. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kárpótlás akkor állapítható meg, ha az igénylő a sérelem elszenvedését hitelt érdemlő módon igazolja, a jogosultság egyéb feltételeit közokirattal igazolja. Személyi kárpótlás megállapítására csak akkor lenne mód, ha

az életvesztés kétséget kizáróan a Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) illetve d) pontjaiban meghatározott valamely okból következett volna be. A törvény az élet elvesztéséért járó kárpótlást úgy szabályozza, hogy az akkor jár pusztán a halál tényének igazolása mellett, ha a sérelmet szenvedett a deportálás vagy a kényszermunka ideje alatt halt meg. A Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) pontjára - magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkényére - alapított élet elvesztését az igénylőnek konkrét adatokkal kell alátámasztania, azt kell igazolnia, hogy a sérelmet szenvedett a személyét ért, arra közvetlenül irányuló és magyar hatóság vagy hatósági személy által alkalmazott politikai indíttatású önkény miatt vesztette életét. Az élet elvesztése és annak kiváltó oka között szoros ok-okozati összefüggésnek kell fennállnia. A kiváltó ok pedig kétségkívül a magyar hatóság, vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye kell, hogy legyen, amely tevőleges, a sérelmet szenvedett személyére irányuló konkrét magatartás formájában kell, hogy jelentkezzen. A munkaszolgálat ideje alatt bekövetkezett halál e feltételeknek további, a halál bekövetkezésének módjára, okozójára vonatkozó konkrét adatok hiányában, nem felel meg. Az igény alátámasztására becsatolt a Nácizmus Üldözötteinek Országos Egyesületénél nyilvántartott „Nevek - munkaszázadok veszteségei a keleti magyar hadműveleti területeken” - című kiadvány és a Yad Vashem igazolás ilyen, értékelhető adatot nem tartalmaz. Nem állapítható meg ezért a Kpt. 2. § (1) bekezdés c) pontjára alapított kárpótlás. A jogszabályi feltételek hiányában a Fővárosi Ítéltábla sem ítélt meg az elsőfokú bíróságtól eltérően a felperes kárpótlási igényét, méltányosság gyakorlására pedig jogszabályi felhatalmazás hiányában nincs mód.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes perköltséget nem igényelt, így erről a Pp. 78. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság mellőzte a döntéshozatalt. Az eljárás az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének k) pontja alapján illetékmentes.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes személyét jogszabályváltozás, a pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtási, áldozatsegítési és kárpótlási feladatokat ellátó szervekről szóló 322/2010.(XII.27.) Korm. rendelet 1. § (1) és 17. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2011. január 5. napján

**Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bíró,
Dr. Szőke Mária s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

